

ze dne 10. prosince 1914 čís. 337 ř. zák. nelze nabýti po zahájení vyrovnacího řízení na jmění, dlužníku patřícím, ani práva zástavního ani práva na uspokojení. Podle §u 7 cit. nařízení nastávají právní účinky zahájení vyrovnacího řízení počátkem dne, kdy byl přibit edikt na soudní desce. Usnesením krajského soudu ze dne 12. ledna 1923 bylo proti straně povinné zahájeno vyrovnací řízení a edikt byl téhož dne vyvěšen na soudní desce. Ve smyslu oněch ustanovení nemohla tudíž od tohoto dne býti povolena exekuce na jmění strany povinné a jest tedy exekuce, jež napadeným usnesením byla povolena, nepřipustna.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d ě :

Názor dovolacího rekursu, že přípustnost exekuce sluší posuzovati podle doby, kdy byl exekuční návrh podán, a že následkem toho měla býti exekuce povolena, poněvadž v době podání návrhu vyrovnací řízení ještě zahájeno nebylo, není správným. Podle §u 7 a 10 vyr. ř. jest pro otázku přípustnosti exekuce rozhodným den, kdy bylo zahájení vyrovnacího řízení vyhlášeno. Po tomto dni nelze nabýti na dlužníkově jmění ani práva zástavního ani práva na uspokojení. Nemůže tedy býti ani povolena exekuce, směřující k nabytí těchto práv, byť i exekuční návrh byl podán před zahájením vyrovnacího řízení. To je prostě důsledkem ustanovení §u 10 vyr. ř. Navrhována a povolena byla exekuce nejen zabavením movitých věcí, nýbrž i zabavením pohledávky, příslušející dlužníku proti poštovnímu šekovému úřadu. Zabavení této pohledávky bylo vykonáno podle §u 294 ex. ř. doručením povolujícího usnesení poddlužníku a tím již také na této pohledávce zástavního práva po zahájení vyrovnacího řízení nabyto, což se přiči ustanovení §u 10 vyr. ř. Rekursní soud proto právem exekuční návrh zamítl.

Čís. 2710.

Ukládal-li kdo proti zákazu nájemní smlouvy v najatém skladišti hořlaviny, jest práv z požární škody nejen pronajímateli, nýbrž i osobám třetím.

Pokud může škůdce poškozenému namítati, že škoda je kryta pojištěním.

(Rozh. ze dne 12. června 1923, Rv I 1255/22.)

Žalovaný najal od státní dráhy skladiště a uložil v něm, ač bylo to nájemní smlouvou zakázáno, hořlaviny. Ve skladišti, jím najatém, vypukl oheň, jenž, živen jsa hořlavinami, rozšířil se tak, že zachvátil i sousední skladiště žalobcovo. Žaloba o náhradu škody byla p r o c e s n í m s o u d e m p r v é s t o l i c e zamítnuta. D ů v o d y: Žalující strana tvrdí, že žalované družstvo nesmělo dle nájemní smlouvy se železničním erárem ukládati ve svém skladišti nic jiného, než obilí, že však tam ukládalo také nerostné oleje, karbid, slámu, nehašené vápno, dřevěnou vlnu a podobné hořlaviny, v nichž oheň našel vydatnou potravu a nabyl proto obrovských rozměrů. Soudu nevidělo se potřebným, tyto okolnosti zjišťovati, neboť ani obsah nájemní smlouvy mezi žalovaným družstvem a železničním erárem, ani to, co žalované družstvo ve skladišti ukládalo a co v něm v době vzniku ohně uloženo bylo, nejsou pro

posouzení tohoto sporného případu rozhodny. I kdyby tvrzení žalující strany v obou směrech bylo správné a pravdivé, nebyl by tím přece její nárok na náhradu škody odůvodněn, poněvadž nebyla sama ve smluvním poměru k žalovanému družstvu a nemůže tudíž z toho, že skladiště bylo snad užíváno družstvem způsobem, smlouvě nájemní se přičítím, odvozovati pro sebe právo a nároky, to mohl by učiniti pouze železniční erár jako smluvní strana, kdyby požárem byl býval poškozen, a ukládání předmětů, žalující stranou uvedených, ve skladišti není jednáním o sobě objektivně nedovoleným, přičítím se nějakému všeobecně závaznému předpisu v ohledu tom vydanému a platnému. Není tu tedy předpokladů Šu 1295 obč. zák. pro nárok na náhradu škody, totiž porušení smluvní povinnosti nebo jednání nedovoleného, takže dlužno za to míti, že škoda vzešla žalobci náhodou, k níž žalované družstvo svou vinou podnětu nedalo. Příčina vzniku ohně ve skladišti žalovaného družstva nedá se vůbec zjistiti a žalobce sám ani netvrdí, že nerostné hořlaviny, ve skladišti tom udánlivě uložené, byly přímou příčinou vzniku ohně, nýbrž poukazuje toliko k tomu, že oheň nalezl v nich vydatnou potravu a že se rychle rozšířil na celé skladiště, vysílaje daleko zkázonosné a vše ničící plameny, jimiž padlo za oběť také jeho sousedící skladiště. Má-li však žalované družstvo vinu na vzniku ohně, nelze je činiti zodpovědným za jeho následky vůbec, ježto zjištění, zda bylo by skladiště žalobcovo bývalo ohněm zachváčeno, kdyby skladiště žalovaného družstva bylo prázdné, aneb kdyby v něm bylo uloženo toliko obilí, či zda bylo by v tom případě zůstalo ušetřeno, vymyká se možnosti. **O d v o l a c í s o u d** rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by o ní znovu jednal a ji rozhodl.

D ů v o d y:

Žalobce tvrdil, že žalovanému družstvu bylo již nájemní smlouvou uloženo, že nesmí ve svém skladišti ukládati nic jiného než obilí, že však tam ukládalo snadno zápalné hořlaviny jako oleje, benzin, karbid, slámu, nehašené vápno, dřevěnou vlnu a pod., následkem toho že vypuknuvší tam oheň nalezl v těchto hořlavinách vydatné stravy a nabyl velikých rozměru, takže zkázonosnost jeho působila na daleko. Arci neudal žalobce, kterak oheň vznikl, a není tedy zřejmo, že by byl nevznikl, i kdyby žalované družstvo ony hořlavé a snadno zápalné látky tam nebylo ukládalo, a zda tu tedy v tomto zřeteli je příčinná souvislost mezi škodou a tvrzeným zaviněním žalovaného družstva, avšak žalobce, jak z uvedeného jeho přednesu plyne, opírá se o to, že, kdyby ve skladišti bylo se nalézalo jen obilí a nikoli tyto zápalné látky, nebezpečí z vypuknuvšího ohně nebylo by bývalo tak dalekosáhlé a účinek požáru tak zhoubný. I dá se skutečně dobře myslit, že by třeba oheň byl ani celé skladiště družstva samého neztrávil, neb aspoň se na skladiště žalovaného nerozšířil, anebo konečně, i kdyby i toto byl zasáhl, nebyl by tak velikou škodu způsobil, jakou za následek měl při rozsahu a prudkosti, kterých nabyl maje potravou hořlaviny, jak žalobce tvrdí. Posouditi to, bude po případě věcí znaleců. Tak nemožné, jak nižší stolice

za to mají, to není. Nelze tedy s otázkou se vypořádati, dokud nebudou provedeny důkazy, jež žalobce o svých tvrzeních nabídne, což ovšem bude mít za následek, aby provedeny byly i důkazy o odporujících tomu tvrzeních družstva. Nelze souhlasiti s nižšími stolicemi, mají-li za to, že, bylo-li smlouvou nájemní družstvu dovoleno ukládati ve skladišti jen obilí a ono tento zákaz přestoupilo, že by z toho bylo právo jen dráze jako svému smluvníku. Neboť najisto zákaz takový, pokud jde o hořlaviny, má účel bezpečnostní a jest tedy rázu právně policejního, dráha chce jím chrániti nejen sebe, nýbrž i své zákazníky, jichž zboží budsi při nakládání a skládání, nebo při ukládání v sousedních skladištích nebo konečně při dopravě v blízkosti skladiště se ocitá. Zákaz působí tedy ve prospěch všech zájemníků. A kdo ho přestoupí, jest práv ze škody tím způsobené. Ostatně přehlíží nižší stolicе předpisy §§ 446, 447, 459 tr. zák., takže, pokud by žalované družstvo tyto bylo přestoupilo, nemůže je ani žádná smlouva, tomu odporující, obhájeti, ježto jde o předpisy absolutní a povahy nutící. V protokolu jednacím nalézá se poznámka, že zástupce žaloby odepřel podpis protokolu, protože jeho návrhy dukazní nebyly protokolovány, ale protokol neudává, které návrhy to byly. To jest pochybení proti předpisum §§ 209, 212 c. ř. s. a protokol netvoří, ježto odepření podpisu z udaného důvodu pokládati jest za odpor proti správnosti (úplnosti) protokolu, důkaz o průběhu jednání (§ 215 c. ř. s.). Ovšem měl se zástupce žalobce vůči předsedovi, jemuž odmitnutí přičítá, dovolávati rozhodnutí senátu (§ 214, odstavec druhý c. ř. s.), ale i když se to nestalo, netřeba zkoumati následky tohoto opomenutí, neboť když rozsudky nižších stolic zrušeny pro neúplnost již proto, že důkazy o žalobním ději nabídnuté nebyly připuštěny. Lze v doplňovacím řízení uvést vše to, co s touto otázkou, která dřív pominuta byla a nyní provést se má, souvisí, ať už to hned při původním jednání uváděno bylo nebo nebylo. Mínění městské rady ve výměru žalovanému družstvu ze dne 5. srpna 1915, že žalobce provádí stavbu skladiště svého na své risiko, nemůže ovšem zbaviti žalobce práv, která mu z tvrzeného zavinění žalovaného družstva dle zákona vyplývají, důkaz zavinění toho ovšem předpokládá. Poměr žalobce k pojišťovací společnosti je pro tento spor nerozhodný. Dá se jednak vždy mysliti, že žalobce neobdržel plně náhrady své škody na př., že nebyl v plné hodnotě předmětu pojištěn, a jednak ten, kdo svým zaviněním škodu způsobil a tedy z ní práv jest, není zbaven povinnosti své k náhradě tím, že poškozený byl pojištěn a pojišťovatelem odškodněn; pokud se tak stalo, nastupuje v práva poškozeného pojišťovatel, jenž ho vyplatil (§ 1358 obč. zák.), a pokud by poškozený sám na poškoditeli vymáhal náhradu takto již krytou, mohl by poškoditel namítati mu leda nedostatek aktivní legitimace, o což však se zde nejedná, ježto taková námitka činěna nebyla.

Čís. 2711.

Není podle silničního řádu pro Čechy závady, by povoz nejel uprostřed silnice. Jest povinností řidiče automobilu, by i bez upozornění